

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 2 września 2015 roku, wydanym w sprawie z powództwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w W. o zapłatę 11.66,11 zł, Sąd Rejonowy w Płocku w punkcie I - zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 450,76 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 8 lutego 2013 roku do dnia zapłaty; w punkcie II - oddalił powództwo w pozostałym zakresie; w punkcie III - zasądził od powódki na rzecz pozwanego kwotę 451,25 zł tytułem zwrotu kosztów procesu; w punkcie IV - nakazał pobrać od powódki na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Płocku kwotę 427,97 zł tytułem zwrotu wydatków uiszczonych tymczasowo przez Skarb Państwa; w punkcie V - nakazał pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Płocku kwotę 269,74 zł tytułem częściowego zwrotu kosztów procesu tymczasowo wypłaconych przez Skarb Państwa, sygn. akt V GC 311/13 (wyrok k. 306 tom II).

Wydając wyrok Sąd Rejonowy ustalił, iż na skutek kolizji w dniu 9 listopada 2012 roku uszkodzeniu uległ samochód marki L (...). Sprawcą kolizji był kierujący innym pojazdem, który posiadał ubezpieczenie u pozwanego ubezpieczyciela. Naprawienie szkody poszkodowany zlecił (...) sp. z o.o., a na czas naprawy wynajął pojazd zastępczy (pojazd klasy C ubezpieczony w pełnym zakresie OC +AC „for rent”, bez kaucji w systemie bezgotówkowym, bez limitu przejechanych kilometrów) w cenie 255 zł netto za każdą rozpoczętą dobę najmu. Najem trwał od 22 listopada 2012 roku do 5 grudnia 2012 roku, przy czym łączna wysokość czynszu za cały okres wynajmu przy przyjęciu stawki 225,13 zł netto (po udzieleniu rabatu) i 8 dni najmu wyniosła 2.215,36 zł.

Pozwany przelał na rachunek powódki, która w drodze kolejnych cesji nabyła prawo do wierzytelności poszkodowanego z tytułu odszkodowania z polisy OC sprawcy szkody komunikacyjnej, kwotę 635 zł.

Rozstrzygając sprawę Sąd Rejonowy w zakresie kwoty obejmującej koszt najmu kierował się ustaleniami biegłego sądowego, który jednoznacznie wskazywał, że poszkodowany wynajął samochód za cenę 225,13 zł za dobę, tj. cenę znacznie odbiegającą od cen średnio obowiązujących na lokalnym rynku od 105,82 zł do 135,72 zł za dobę netto dla terenu P. dla wynajmu pojazdu klasy C. Oznaczało to, że przy 8-dniowym okresie najmu należna kwota pozwanego z tego tytułu wniosła 1.085,76 zł (8x135,72 zł). W związku z tym, że pozwany wypłacił poszkodowanemu kwotę 635 zł, Sąd Rejonowy na podstawie na zasadzie art. 822 § 1 i 2 k.c. oraz art. 363 k.c. i 362 § 1 k.c. zasądził na rzecz powódki różnicę tych kwot, tj. 450,76 zł wraz z należnymi odsetkami ustawowymi. O kosztach sądowych Sąd I instancji orzekł w oparciu o art. 100 k.p.c. stosunkowo je rozdzielając (uzasadnienie k. 312-316 tom II).

Apelację od powyższego wyroku złożyła powódka zaskarżając wyrok w części, tj. w punktach: II, III, IV, V.

Zaskarżonemu wyrokowi powódka zarzuciła:

- naruszenie przepisów postępowania mających istotny wpływ na wynik sprawy, a w szczególności:
 - art. 233 § 1 k.p.c. w związku z art. 278 k.p.c. poprzez nadużycie zasady swobodnej oceny dowodów przy ocenie dowodów w zakresie oceny dowodu z opinii biegłego sądowego mgr inż. Zbigniewa Kulińskiego, z której jednoznacznie wynika, iż przedział cen rynkowych w zakresie stawek najmu pojazdu zastępczego klasy C obejmuje ceny od 120 zł do 255,00 zł netto, co w konsekwencji prowadzi do wniosku, iż zastosowana w niniejszej sprawie dobową stawka najmu w wysokości 225,13 zł netto mieści się w tym przedziale, tak więc jest stawką rynkową i jako taka winna być uwzględniona przy obliczaniu należnego powódce odszkodowania z tytułu najmu pojazdu zastępczego; Sąd I instancji w oparciu o ustalenia zawarte w opinii biegłego błędnie założył, iż „przyjęta ostatecznie w przedmiotowej sprawie stawka (zgodnie z fakturą 225,13 zł) jest zawyżona”, co w konsekwencji doprowadziło do błędu w ustaleniach faktycznych poprzez przyjęcie, wbrew znaczeniu pojęcia „rynku lokalnego”, iż serwisy naprawcze nie są podmiotami gospodarczymi, które należy uwzględnić w zakresie usługodawców występujących na rynku lokalnym, a w konsekwencji, iż stawka dobową

najmu pojazdu zastępczego zastosowana przez warsztat (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P. w niniejszym sporze, tj. 225,13 zł netto za dobę nie może być podstawą do ustalenia należnego powódce odszkodowania;

- naruszenie prawa materialnego, a w szczególności:

- przepisu art. 361 k.c. i 363 k.c. poprzez błędną wykładnię i uznanie, że przyznane odszkodowanie nie musi pokrywać całości poniesionych przez poszkodowanego, udokumentowanych i uzasadnionych kosztów najmu pojazdu zastępczego zgodnie z zasadą pełnego odszkodowania, gdyż poszkodowany – według Sądu I instancji – mógł oczekiwać od ubezpieczyciela sprawy kolizji zwrotu poniesionych kosztów wynajmu pojazdu zastępczego jedynie w zakresie dobowej stawki najmu w maksymalnej wysokości 135,72 zł netto, a nie według stawki, jaką zastosował wynajmujący, mimo iż zastosowana stawka najmu (225,13 zł netto), jak wykazało postępowanie dowodowe w niniejszej sprawie, była stawką rynkową mieszczącą się w przedziale cen stosowanych na lokalnym rynku przez innych usługodawców z tożsamej branży.

Formułując powyższe zarzuty skarżąca wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku w części, tj. w pkt II, III, IV, V poprzez zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kwoty 715,35 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 8 lutego 2013 roku do dnia zapłaty i kosztami procesu w tym kosztami zastępstwa procesowego za I instancję według norm przepisanych, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w części, tj. w pkt II, III, IV, V oraz przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Jednocześnie apelująca wniosła o zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym, według norm przepisanych (apelacja k. 324-330 tom II).

W odpowiedzi na apelację pozwany wniósł o jej oddalenie i zasądzenie na jego rzecz kosztów procesu według norm przepisanych (odpowiedź na apelację k. 341 i odwrót tom II).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Podniesione w niej zarzuty są bezzasadne i nie mogą prowadzić do podważenia zaskarżonego wyroku. Sąd Okręgowy w pełni podziela i przyjmuje za własne ustalenia faktyczne Sądu I instancji, jak również podziela dokonaną przez ten Sąd ocenę materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie oraz interpretację zastosowanych przepisów prawa.

Istota sporu w niniejszej sprawie sprowadzała się do ustalenia wysokości stawki, która winna być stosowana przy najmie pojazdu zastępczego przez poszkodowanego, a od której to stawki zależy ustalenie wysokości należnego odszkodowania.

W ocenie Sądu Okręgowego trafnie Sąd Rejonowy dopuścił w sprawie dowód z opinii biegłego i sformułował tezę dowodową uwzględniającą istotę sprawy - jej przedmiotem była analiza stawek na rynku lokalnym wynajmu pojazdów zastępczych w 2012 roku, pojazdów klasy C porównywalnych do pojazdów wynajętych w niniejszej sprawie z uwzględnieniem rzeczywistego okresu wynajmu – 8 dni i ustalenia wysokości średnich stawek najmu na rynku lokalnym faktycznie stosowanych przez warsztaty naprawcze dla klientów w 2012 roku pojazdów klasy C (k. 218 tom II). Poprawnie też, po wnikliwie przeprowadzonym postępowaniu dowodowym, Sąd Rejonowy ustalił w oparciu o opinię biegłego sądowego, że zastosowana stawka wynajmu pojazdu zastępczego w stosunku do użytkowanego przez poszkodowanego pojazdu w kwocie 225,13 zł była stawką zawyżoną, bowiem obowiązujące stawki wynajmu samochodu na terenie P. dla pojazdu wynajmowanego przez poszkodowanego i na tych samych zasadach, wynosiłaby średnio 114 zł netto za dobę, w przedziale rzeczywistych stawek wynajmu stosowanych przez firmy zajmujące się tego rodzaju działalnością na rynku w P., w których najniższa wyniosła 105,85 zł netto na dobę, a najwyższa 135,72 zł. Biegły ustalił też średnią stawkę najmu stosowaną na tym rynku przez zakłady naprawcze trudniące się wynajmem pojazdów zastępczych dla tego samego rodzaju pojazdu, wynajmowanego na tych samych warunkach, która wynosiłaby 224,30

zł netto za dobę przy rozpiętości przedziału stosowanych stawek najmu od 120 zł do 255 zł za dobę najmu (k. 7-8 opinii biegłego k. 251-252 tom II)

Zastrzeżenia strony powodowej podniesione w apelacji kwestionujące prawidłowość oceny wydanej przez biegłego opinii, jako dowodu przeprowadzonego w sprawie – zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 278 k.p.c., sprowadzały się do kwestii nieodniesienia wskazanej przez niego stawki najmu pojazdu zastępczego do stawek rynkowych obowiązujących na tym terenie, zgodnie z wnioskiem dowodowym zawartym w pozwie. Zdaniem skarżącego Sąd I instancji nie miał podstaw dla uwzględnienia ustalonych przez biegłego cen najmu samochodów usługodawców zajmujących się jedynie wypożyczaniem aut, a nie prowadzących równolegle naprawy pokolizyjnej.

Pełnomocnik powódki w piśmie procesowym z dnia 19 marca 2015 roku (k. 275-276 tom II) wniósł zarzuty do pisemnej opinii biegłego, obejmujące swoim zakresem przytoczone zarzuty apelacyjne, na skutek czego Sąd Rejonowy wezwał na rozprawę biegłego sądowego oraz zawiadomił pełnomocników stron (zarządzenie k. 281 tom II akt). Na tej rozprawie w dniu 2 września 2015 roku, na której Sąd dopuścił i przeprowadził dowód z uzupełniającej ustnej opinii biegłego na okoliczność ustosunkowania się do tych zarzutów, strona powodowa nie stawiała się (protokół rozprawy k. 303-305 tom II akt). Biegły wyjaśnił wówczas, że warsztaty z terenu P., które wypożyczają klientom pojazdy zastępcze, tego rodzaju działalnością zajmują się pobocznie. Większą część rynku w tym zakresie zajmują wypożyczalnie samochodów, które zajmują się tylko wynajmem pojazdów. Biegły stwierdził, że w porównaniu do warsztatów naprawczych z terenu P., łączna ilość pojazdów przez nie wypożyczona, nawet zsumowana ze wszystkich firm, które zajmują się najmem, będzie stanowiła nikłą część ogólnej floty rynku wynajmu pojazdów tych firm, które zajmują się tylko wynajmem. Według biegłego głównym czynnikiem cenotwórczym będą więc oferty wynajmu firm profesjonalnie zajmujących się tą działalnością. Biegły wziął też pod uwagę, że ograniczenie podaży wynajmu pojazdów zastępczych przez serwisy w zasadzie dotyczy tylko tych klientów, którzy naprawiają dane pojazdy w danym warsztacie (k. 304).

Opinia biegłego (art. 278 k.p.c.) podlega ocenie - przy zastosowaniu art. 233 § 1 k.p.c. - na podstawie właściwych dla jej przedmiotu kryteriów zgodności z zasadami logiki i wiedzy powszechnej, poziomu wiedzy biegłego, podstaw teoretycznych opinii, a także sposobu motywowania oraz stopnia stanowczości wyrażonych w niej wniosków.

Opinii biegłego sądowego spełniała podstawowe wymogi, była spójna, rzetelna, logiczna i bezstronna. Sąd Rejonowy w oparciu o jej wnioski trafnie ustalił, że zasadnym jest zastosowanie najwyższej ze wskazanego przedziału stawek najmu pojazdu zastępczego na terenie P. i okolic w okresie powstania szkody i wynajmu tego pojazdu w firmach prowadzących tylko wynajem samochodów w wysokości 135,72 zł netto za dobę. Tylko bowiem stawki stosowane przez tego rodzaju firmy, a nie warsztaty naprawcze, ze względu na zdecydowanie większociowy udział w rynku wynajmu pojazdów, są stawkami cenotwórczymi na tym rynku i z tego względu należało je zastosować w niniejszej sprawie jako właściwe.

Wobec powyższego jako bezzasadny jawi się zarzut błędnych ustaleń faktycznych poczynionych przez Sąd Rejonowy na bazie opinii biegłego sądowego (art. 233 § 1 w zw. z art. 178 k.p.c.). W konsekwencji uwzględnienie, niekwestionowanego przez stronę pozwaną, okresu wynajmu pojazdu zastępczego przez 8 dni oraz wypłaconej już przez pozwanego tytułem odszkodowania za wynajem pojazdu zastępczego kwoty 635 zł, przed wszczęciem procesu, skutkowało uwzględnieniem roszczenia powoda w zakresie kwoty 450,76 zł.

W tak prawidłowo ustalonym przez Sąd Rejonowym stanie faktycznym sprawy brak było podstaw do uznania, że zasądzone z tytułu wynajmu pojazdu zastępczego odszkodowanie nie pokrywało w całości poniesionych przez poszkodowanego z tego tytułu uzasadnionych kosztów, zgodnie z zasadą pełnego odszkodowania. Z tego względu za chybiony Sąd Okręgowy uznał zarzut naruszenia art. 361 k.c. w związku z art. 363 k.c. W każdym przypadku bowiem ocena czy określone koszty poniesione przez poszkodowanego mieszczą się w ramach szkody i normalnego związku przyczynowego winna być dokonywana na podstawie konkretnych okoliczności sprawy, a w szczególności po dokonaniu oceny, czy poniesienie tego wydatku było obiektywnie uzasadnione i konieczne. W realiach niniejszej sprawy tylko wynajem pojazdu za stawkę dobową stosowaną przez firmy trudniące się tylko najmem pojazdów,

kształtującą się w górnej granicy stawek obowiązujących na terenie P. i okolic w powyższym okresie daje gwarancję naprawienia z tego tytułu szkody bez przewyższania jej rozmiarów. Zatem prawidłowo Sąd Rejonowy zasądził odszkodowanie odpowiadające kosztom uwzględniającym wskazaną przez biegłego sądowego stawkę wynajmu auta zastępczego - najwyższą w przedziale stosowanych przez tego rodzaju przedsiębiorców .

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację.

O kosztach postępowania Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 98 § 1 i § 3 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c. zasądzając od powódki na rzecz pozwanego kwotę 90 zł, zgodnie z § 6 pkt 2 w związku z § 12 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst jednolity Dz. U. z 2013 roku, poz. 490 ze zm.).